

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ประดิษฐ์จากไม้ไผ่ชนิดที่เหมาะสมเป็นวัสดุหลัก ไม่ครอบคลุมถึงเครื่องเรือนไม้ไผ่ ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ ผลิตภัณฑ์ไผ่ขัด ผลิตภัณฑ์ไผ่อัด และเครื่องเขิน

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ สิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่ชนิดที่เหมาะสมเป็นวัสดุหลัก อาจนำมาผ่า ดัด ตัด ต่อ หรือฉลุ และอาจสาน พัน หรือถักก็ได้ อาจทาสี หรือทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงามและอาจประกอบด้วยวัสดุอื่นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง มั่นคง เรียบร้อย สวยงาม เช่น หวาย เส้นใยพืช ไม้ โลหะ นิยมนำมาทำเป็นของใช้กับอาหารและน้ำ ของใช้ทั่วไป ของตกแต่ง ของที่ระลึก เช่น กระจ่างถือ โคมไฟ กระจ่างอมสิน ทัพพี แก้ว เขี่ยอก

๓. ประเภท

- ๓.๑ สิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ แบ่งตามการใช้งานออกเป็น ๒ ประเภท คือ
- ๓.๑.๑ ประเภทที่ใช้กับอาหารและน้ำ (ไม่ควรใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย)
  - ๓.๑.๒ ประเภทที่ใช้เป็นของใช้ทั่วไป ของตกแต่งและของที่ระลึก

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

๔.๑ ลักษณะทั่วไป

- ๔.๑.๑ ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม แข็งแรง มั่นคง บริเวณรอยต่อต้องไม่ประอะเปื้อนสารยึดติด ไม่มีเส้นขน เส้นใย ฝุ่นผง หรือราปรากฏให้เห็นเด่นชัดตลอดชิ้นงาน
- ๔.๑.๒ สิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ที่เป็นแบบและขนาดเดียวกัน ต้องมีรูปร่างเหมือนกันและมีขนาดใกล้เคียงกัน

๔.๒ ไม้ไผ่

ต้องไม่เหี่ยวแห้ง หรือผุ ไม่มีรา และปราศจากร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง

๔.๓ สี (ถ้ามี)

ต้องสม่ำเสมอ (ยกเว้นที่มีการไล่ระดับสี) ไม่หลุดลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ

๔.๔ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืน และเหมาะสมกับชิ้นงาน

๔.๕ การเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก และต้องไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ กรณีที่เป็นประเภทที่ใช้กับอาหารและน้ำ บริเวณที่สัมผัสกับอาหารและน้ำต้องไม่เคลือบเงาหรือใช้สี

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๔.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ต้องไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔.๖ การรื้อซึม (เฉพาะประเภทที่ใช้กับอาหารและน้ำ)

ต้องไม่รื้อซึม

๔.๗ การใช้งาน

ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๕. การบรรจุ

๕.๑ หากมีการหุ้มห่อหรือบรรจุ ให้หุ้มห่อหรือบรรจุสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ด้วยวัสดุหรือภาชนะบรรจุที่สะอาด แข็งแรง ระบายอากาศ และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

๖.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น แก้วไม้ไผ่ กระเป๋ากลือไม้ไผ่ ทัพพีไม้ไผ่

(๒) ประเภท

(๓) ขนาดหรือมิติ

(๔) เดือน ปีที่ทำ

(๕) ชื่อนำเสนอในการใช้และการดูแลรักษา

(๖) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ประเภทเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๗.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๗ ข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่าสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป ไม้ไผ่ สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น และการเคลือบเงา ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๕ จึงจะถือว่าสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการรื้อซิม ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๖ จึงจะถือว่าสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ ข้อ ๗.๒.๒ และข้อ ๗.๒.๓ ทุกข้อ จึงจะถือว่าสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่รุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

- ๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป ไม้ไผ่ สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น และการเคลือบเงา
- ๘.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบสิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่อย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
- ๘.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๘.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม แข็งแรง มั่นคง บริเวณรอยต่อต้องไม่เปราะเปื้อนสารยึดติด ไม่มีเส้นขน เส้น ผุพัง หรือราปรากฏให้เห็นเด่นชัดตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
	สิ่งประดิษฐ์จากไม้ไผ่ที่เป็นแบบและขนาดเดียวกัน ต้องมีรูปร่างเหมือนกันและมีขนาดใกล้เคียงกัน	๔	๓	๒	๑
ไม้ไผ่	ต้องไม่เหี่ยวแห้ง หรือผุ ไม่มีรา และปราศจากร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง	๔	๓	๒	๑
สี (ถ้ามี)	ต้องสม่ำเสมอ (ยกเว้นที่มีการไล่ระดับสี) ไม่หลุดลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืน และเหมาะสมกับชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก และต้องไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ กรณีที่เป็นประเภทที่ใช้กับอาหารและน้ำ บริเวณที่สัมผัสกับอาหารและน้ำต้องไม่เคลือบเงาหรือใช้สี	๔	๓	๒	๑

๘.๒ การทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลากให้ตรวจพินิจ

๘.๓ การทดสอบการรั่วซึมให้ทดสอบโดยการเติมน้ำแล้วตรวจพินิจดูการรั่วซึมทันที